

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma vuodelle 2026

Rakennus- ja ympäristölautakunta 28.01.2026
615/00.01.02.02/2026

Valmistelija

Ympäristöterveyspäällikkö Noora Hinkka, noora.hinkka@salo.fi, 02 778 4601

Kunnille on ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädännössä säädetty velvollisuus laatia säännöllistä valvontaa koskevat valvontasuunnitelmat kullekin ympäristöterveydenhuollon valvonnan toimialalle. Suunnitelman laatimisessa on otettava huomioon ympäristöterveydenhuollon yhteinen valtakunnallinen valvontaohjelma vuosille 2025-2028 ja toimialakohtaiset valtakunnalliset valvontaohjelmat sekä niiden mahdolliset päivitykset vuodelle 2026. Ohjelmakauden 2025-2028 erityisenä teemana on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät.

Valvontasuunnitelman alkuosassa on toimialoja koskevat yhteiset asiat, kuten toimintaympäristö, voimavarat, maksut, koulutus, viestintä, varautuminen häiriötilanteisiin sekä valvonnan toteutumisen arviointi. Sen jälkeen on omat osiot elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnalle. Niissä on käsitelty kunkin toimialan tarkastuskohteita ja kohteiden valvontaa sekä valvonnan painopisteitä ja näytteenottoa. Eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelma on esitetty omana liitteenä.

Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluu säännöllisen ja suunnitelmallisen valvonnan lisäksi runsaasti myös muita valvontayksikön vastuulla olevia tehtäviä. Tällaisia ovat mm. ennalta suunnittelemttomat valvontatapaukset, asiakkaiden yhteydenotot ja niihin liittyvät selvitykset, ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen sekä häiriötilannetoiminta, esimerkiksi epidemiaselvitykset. Nämä tehtävät ovat suurelta osin ympäristöterveydenhuollon ennaltaehkäisevää työtä ja niiden hoitamiseen tulee myös varata henkilöresursseja ja työaika.

Terveysnsuojelulain mukaisen suunnitelmallisen valvonnan kohteita on vuodelle 2026 määritetty 241 kpl, mikä on 29 kohdetta enemmän kuin vuonna 2025. Valtakunnallinen valvontasuunnitelma ohjeistaa viranomaisvalvontaa toteutettavan kaikkien toimijoiden osalta säännöllisesti, riskiperusteisesti ja sopivalla tiheydellä tavoitellun vaikuttavuuden aikaansaamiseksi. Suunnitelmallista valvontaa tulisi ohjeistuksen mukaan suunnata kohteisiin, joissa sille on eniten tarvetta. Terveysnsuojelun osalta valvontaresurssit suunnitelmallisen valvonnan toteuttamiseen ovat tälle vuodelle riittämättömät, joten riskinarvioinnin perusteella ehdotetaan siirrettäväksi tiettyjen vähäriskisten kohteiden valvontaa ensi vuodelle. Tällaisia vähäriskisiä kohteita on tunnistettu kolmen toimintatyyppin sisällä: pienet majoitushuoneistot (36 kpl), koulut ja päiväkodit (16 kpl) sekä kuntosalit ja yleiset liikuntatilat (6 kpl). Siten vuoden 2026 terveysnsuojelun suunnitelmallisen tarkastuksen määriin tämä priorisointi toisi helpotusta yhteensä 51 poisjäävällä tarkastuksella.

Valvontasuunnitelman toteutumista seurataan ympäristöterveydenhuollossa vuoden aikana säännöllisesti. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi tuodaan rakennus- ja ympäristölautakuntaan käsiteltäväksi vuoden 2026 helmikuun loppuun mennessä.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman vuodelle 2026 sekä terveydensuojelun osalta valvontasuunnitelmassa olevan 51 vähäriskisen kohteen suunnitelmallisen tarkastuksen siirtämisen vuodelle 2027.

Päätös

Tiedoksianto

Someron kaupunki
Ruokavirasto